

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682) po art. 109 dodaje się art. 109¹ w brzmieniu:

„Art. 109¹. § 1. Mając na względzie prawo dziecka do życia i ochrony zdrowia, w przypadku spożywania alkoholu przez kobietę w ciąży, używania przez nią narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych, sąd może zarządzić niezwłoczne poddanie się przez nią leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym.

§ 2. Leczenie, o którym mowa w § 1, obejmuje opiekę lekarską nad dzieckiem poczętym lecz jeszcze nieurodzonym, opiekę lekarską nad kobietą w ciąży oraz pracę terapeutyczną z kobietą w ciąży w celu pomocy w zachowaniu przez nią abstynencji, a także edukację w zakresie wpływu alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych na rozwój płodu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.¹⁾) po art. 584 dodaje się oddział 2a w brzmieniu:

„Oddział 2a

Postępowanie w sprawach zarządzenia o poddanie się przez kobietę w ciąży leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym

Art. 584¹. § 1. W sprawie, o której mowa w art. 109¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sąd może wydać postanowienie o zarządzeniu poddania się przez kobietę w ciąży stacjonarnemu leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym.

§ 2. Sędem właściwym do wydania postanowienia o zarządzeniu poddania się przez kobietę w ciąży stacjonarnemu leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2016 r. poz. 1832, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933, 1133, 1136, 1452 i 1475)

lecniczym, jest sąd rejonowy miejsca jej zamieszkania, a w razie jego braku – sąd jej ostatniego miejsca pobytu.

§ 3. Sprawę, o której mowa w § 1 sąd rozpoznaje w postępowaniu nieprocesowym.

Art. 584². Sąd wszczyna sprawę o zarządzenie poddania się przez kobietę w ciąży stacjonarnemu leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym niezwłocznie po powzięciu informacji o spożywaniu przez nią alkoholu, używaniu narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

Art. 584³. § 1. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w art. 584¹ § 1, sąd dopuszcza dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry oraz psychologa, a w razie potrzeby także innego specjalisty.

§ 2. Sąd niezwłocznie zleca zawodowemu kuratorowi sądowemu przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu kobiety w ciąży, w terminie 48 godzin.

Art. 584⁴. § 1. Udział przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kobiety w ciąży oraz adwokata dziecka poczętego lecz jeszcze nieurodzonego i prokuratora w postępowaniu jest obowiązkowy.

§ 2. Sąd ustanawia adwokata dla dziecka poczętego lecz jeszcze nieurodzonego oraz pełnomocnika z urzędu, chyba że kobieta będąca w ciąży ma pełnomocnika z wyboru.

Art. 584⁵. W postanowieniu, o którym mowa w art. 584¹ § 1, sąd określa czas umieszczenia kobiety w ciąży w stacjonarnym leczeniu szpitalnym we wskazanym zakładzie leczniczym oraz termin stawienia się w zakładzie, z zagrożeniem zastosowania przymusu w wypadku uchylania się przez nią od wykonania tego obowiązku.

Art. 584⁶. Postępowanie o zarządzenie poddania się przez kobietę w ciąży stacjonarnemu leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym powinno trwać nie dłużej niż 2 miesiące, a przerwa w posiedzeniach nie może być dłuższa niż 7 dni.

Art. 584⁷. Sąd z urzędu w terminie 3 dni sporządza uzasadnienie postanowienia, o którym mowa w art. 584¹ § 1 oraz doręcza odpis postanowienia z uzasadnieniem uczestnikom postępowania.

Art. 584⁸. § 1. Na postanowienie, o którym mowa w art. 584¹ § 1 przysługuje zażalenie w terminie 3 dni od doręczenia odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem. Sąd powinien rozpoznać zażalenie w terminie 7 dni.

§ 2. Sąd rozpoznaje zażalenie w składzie trzech sędziów.

Art. 584⁹. § 1. Sąd niezwłocznie wzywa kobietę w ciąży wobec której zarządzono poddanie się leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym do stawienia się dobrowolnie w oznaczonym dniu w tym zakładzie w celu poddania się leczeniu.

§ 2. Kobieta w ciąży, o której mowa w § 1, nie może opuszczać terenu zakładu leczniczego bez zezwolenia kierownika zakładu.

§ 3. Kierownik zakładu leczniczego niezwłocznie zawiadamia sąd o opuszczeniu przez kobietę w ciąży terenu zakładu bez jego zgody.

§ 4. Sąd zarządza przymusowe doprowadzenie przez policję do zakładu leczniczego kobiety w ciąży, która nie stawiała się w zakładzie w oznaczonym dniu.

Art. 584¹⁰. § 1. Sąd może zmienić postanowienie o zarządzeniu poddania się przez kobietę w ciąży stacjonarnemu leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym, w przypadku:

- 1) niepoddania się przez kobietę w ciąży leczeniu,
 - 2) opuszczenia przez kobietę w ciąży terenu zakładu bez zgody kierownika zakładu leczniczego,
 - 3) nieprzestrzegania przez kobietę w ciąży regulaminu wewnętrznego zakładu leczniczego, w którym przebywa,
- i orzec o jej umieszczeniu na leczeniu szpitalnym w oddziale zamkniętym we wskazanym zakładzie leczniczym.

§ 2. Na postanowienie przysługuje zażalenie; do zażalenia stosuje się art. 584⁸.

§ 3. Przepisy art. 584⁴, 584⁵, 584⁷ i 584⁹ stosuje się.

Art. 584¹¹ § 1. W sprawie, o której mowa w art. 109¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, sąd może wydać tymczasowe zarządzenie o umieszczeniu kobiety w ciąży na leczeniu szpitalnym w oddziale zamkniętym we wskazanym zakładzie leczniczym na czas trwania postępowania tylko wtedy, gdy jej dotychczasowe zachowanie wskazuje na to, że natychmiastowe umieszczenie na leczeniu szpitalnym w oddziale zamkniętym jest konieczne dla ochrony życia lub zdrowia dziecka poczętego lecz jeszcze nieurodzonego lub dla ochrony jej życia lub zdrowia, jeżeli jest małoletnia.

§ 2. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w § 1, sąd zleca zawodowemu kuratorowi sądowemu przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu pobytu kobiety w ciąży, w terminie 24 godzin.

§ 3. W postanowieniu sąd określa okres trwania tymczasowego umieszczenia, nie dłuższy niż 2 miesiące; postanowienie jest wykonalne z chwilą wydania.

§ 4. Na postanowienie, o którym mowa w § 1 przysługuje zażalenie w terminie 3 dni od doręczenia postanowienia wraz z uzasadnieniem.

§ 5. Sąd niezwłocznie przekazuje zażalenie wraz z aktami sądowi odwoławczemu, który rozpoznaje zażalenie w ciągu 72 godzin od ich przekazania.

Art. 584¹². O wydaniu zarządzeń określonych w art. 584¹ § 1, art. 584¹⁰ § 1 lub art. 584¹¹ § 1 sąd obowiązany jest zawiadomić osobę wskazaną przez kobietę w ciąży, a w przypadku gdy jest ona osobą małoletnią, także jej przedstawiciela ustawowego.

Art. 584¹³. § 1. Sąd niezwłocznie uchyli zarządzenia, o których mowa w art. 584¹ § 1, art. 584¹⁰ § 1 i art. 584¹¹ § 1, jeżeli ustaną przyczyny zarządzenia o poddaniu się przez kobietę w ciąży leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym.

§ 2. Przepisy art. 584²-584⁴ i art. 584⁸ § 2 i art. 584¹¹ § 2-5 stosuje się odpowiednio.

Art. 584¹⁴. § 1. Sąd, który zarządził o poddaniu się przez kobietę w ciąży leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym sprawuje nadzór nad prawidłowością umieszczenia, pobytu i leczenia tej kobiety w zakładzie leczniczym.

§ 2. Kierownik zakładu leczniczego, nie rzadziej niż co 30 dni przesyła do sądu opinię o stanie zdrowia i leczeniu kobiety w ciąży, a także informację o stanie rozwoju dziecka poczętego lecz jeszcze nieurodzonego; opinię taką lub informację jest obowiązany przesłać niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny umieszczenia kobiety w ciąży w zakładzie.

§ 3. Sąd może w każdym czasie żądać opinii o stanie zdrowia kobiety w ciąży i jej leczeniu lub informacji o stanie rozwoju dziecka poczętego.

§ 4. Za sporządzenie opinii określonej w § 2 i 3 wynagrodzenie nie przysługuje.

Art. 584¹⁵ § 1. Kobieta w ciąży przebywająca na leczeniu szpitalnym na podstawie zarządzenia o poddaniu się leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym może złożyć wniosek o uchylenie postanowień, o których mowa w art. 584¹ § 1, art. 584¹⁰ § 1 i art. 584¹¹ § 1 oraz zażaleń na te postanowienia, także kierownikowi tego zakładu.

§2. Kierownik zakładu leczniczego ma obowiązek niezwłocznego przekazania wniosków i zażaleń do sądu, który wydał postanowienia.

Art. 584¹⁶. § 1. W przypadku uzasadnionej przesłanki, że kobieta w ciąży, o której mowa w art. 109¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, dobrowolnie podda się leczeniu, sąd może zawiesić wykonanie postanowienia o zarządzeniu poddania się przez nią leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie leczniczym, oddając ją pod nadzór zawodowego kuratora sądowego.

§ 2. Sąd w okresie zawieszenia wykonania postanowienia może obowiązać kobietę w ciąży do określonego zachowania, w tym przebywania we wskazanym miejscu.

§ 3. Zawodowy kurator sądowy nie rzadziej niż co 14 dni przesyła do sądu informację o wykonywaniu przez kobietę w ciąży obowiązków, o których mowa w § 2 lub okolicznościach mających wpływ na rozwój płodu; informację taką jest obowiązany przesłać niezwłocznie jeżeli wystąpią podstawy do zarządzenia umieszczenia kobiety w ciąży na leczeniu szpitalnym we wskazanym zakładzie leczniczym.

§ 4. Kobieta w ciąży, a także jej przedstawiciel ustawowy jeżeli jest ona małoletnią, obowiązani są stawić się na wezwanie sądu lub zawodowego kuratora sądowego i udzielić wyjaśnień, co do przebiegu nadzoru i wykonywania nałożonych na nią obowiązków oraz informować o zmianie miejsca jej pobytu.

§ 5. Sąd może w każdym czasie zlecić zawodowemu kuratorowi sądowemu sporządzenie wywiadu środowiskowego w miejscu jej pobytu oraz dopuścić dowód z opinii biegłego; do sporządzenia wywiadu stosuje się art. 584¹¹ § 2.

§ 6. Sąd podejmuje zawieszony postępowanie i umieszcza kobietę w ciąży na leczeniu szpitalnym we wskazanym zakładzie leczniczym w przypadku zmiany okoliczności, na wniosek zawodowego kuratora sądowego albo z urzędu.

Art. 584¹⁷. Zawodowy kurator sądowy niezwłocznie zawiadamia sąd o okolicznościach, które mogą stanowić podstawę do zmiany orzeczenia.

Art. 584¹⁸. O treści postanowień, o których mowa w art. 584¹ § 1, art. 584¹⁰ § 1, 584¹¹ § 1, art. 584¹³ § 1 oraz art. 584¹⁶ § 1 i 5, sąd zawiadamia niezwłocznie wskazany w postanowieniu zakład leczniczy.

Art. 584¹⁹. § 1. Wskazany zakład leczniczy obowiązany jest niezwłocznie wypisać kobietę w ciąży wobec której orzeczono tymczasowe zarządzenie o leczeniu szpitalnym, o którym mowa w art. 584¹¹ § 1, w przypadku wydania postanowienia o braku podstaw do jej umieszczenia i leczenia.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się w przypadku uchylecia przez sąd zarządzenia o poddaniu się przez kobietę w ciąży leczeniu szpitalnemu we wskazanym zakładzie

lecznicyz oraz do zawieszenia wykonania postanowienia, o którym mowa w art. 584¹⁶ § 1.

Art. 584²⁰. Koszty leczenia szpitalnego, o którym mowa w niniejszym oddziale ponosi Skarb Państwa.

Art. 584²¹. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz szpitali przeznaczonych do wykonywania zarządzenia o poddaniu się przez kobietę w ciąży leczeniu szpitalnemu stacjonarnemu lub w oddziale zamkniętym we wskazanym zakładzie leczniczym, uwzględniając bezpieczeństwo dziecka poczętego lecz jeszcze nieurodzonego i kobiety w ciąży, potrzebę zapewnienia opieki lekarskiej nad dzieckiem poczętym, opiekę lekarską nad kobietą w ciąży oraz zapewnienie organizacji i warunków pracy terapeutycznej w celu pomocy kobiecie w ciąży w zachowaniu przez nią abstynencji, a także prowadzenia z nią edukacji w zakresie wpływu alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych na rozwój płodu.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia.

